

TUROB FUAR SONUÇ RAPORU

World Travel Market 2012

Turizm sektörü tarafından en fazla katılım sağlanan organizasyonlar arasında yer alan WTM Turizm Fuarı 188 ülkeden yaklaşık 5.000 kurum/kuruluş'un katılımı ile 33. kez İngiltere'nin başkenti Londra'da gerçekleştirildi. Fuar idaresi fuarı geçen yıla oranla %4 artışla toplam 48,000 turizm profesyonelinin ziyaret ettiğini açıklamıştır. Tarafımızca yapılan gözleme göre ise fuarın ikinci günü dışında genel olarak geçen yıla göre daha az ziyaretçi geldiği yönündedir.

WTM'yi diğer fuarlardan farklı kılan belirgin özellikler bulunmaktadır. Bunlar fuarın ilk gününde sadece sektör profesyoneli davetlilerininin fuarı ziyaret edebilmesi, uzun yıllardır başarı ile uygulanan Meridian Club, sektörün geleceğini şekillendiren toplantı, panel ve konferanslar (bu yıl sosyal medya, kriz yönetimi, kültür merkezleri, sürdürülebilirlik, engelli turizmi, helal turizm gibi konular öne çıkmıştır)olarak gösterilebilir.

Sektörümüz açısından taşıdığı önem dikkate alındığında bu yıl 36 yeni firmanın da eklendiği IT ve Teknoloji bölümünün en çok ilgi gören bölüm olduğu gözlemlenmiştir.

Bir sonraki WTM Turizm Fuarı **04-07 Kasım 2013** tarihleri arasında Londra'da gerçekleştirilecek.

Türkiye Standı

Londra Kültür ve Tanıtma Müşavirliğinin başarılı organizasyonu ile yaklaşık 966 metrekare büyüklüğündeki Türkiye standı fuardaki en büyük ülke standları arasında yer aldı. Kamu-Özel sektör işbirliğinde katılım sağlanan fuarda Türkiye standı içerisinde 68 kurum/kuruluş yer aldı. Fuar alanındaki yeme içme üniteleri ile fuar girişlerinde yer alan Türkiye reklamları ve WTM Mobile App sponsorluğu büyük beğeni toplamış ve başarılı bulunmuştur. Fuar alanında düzenlenen resepsiyona birçok profesyonelin katıldığı görülmüştür. Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Özgür Özaslan, Tanıtma Genel Müdürü Cumhur Güven Taşbaşı ve Londra Kültür ve Tanıtma Müşaviri Tolga Tuyluoğlu'nun katılımı ile düzenlenen basın toplantıda İngiltere pazarı genel değerlendirmesi yapılmış, 2013 yılı için pozitif gelişme beklendiği açıklanmıştır.

Fuarın son günü fuar idaresince organize edilen konferanslardan sosyal medya içerikli "The WTM Social Travel Market" konferansı Türkiye standı içerisinde gerçekleşmiş, fuarın son günü olmasına karşın konferans alanındaki tüm koltukların dolduğu gözlemlenmiştir.

Turob Standı

Türkiye standı içerisinde yer alan TUROB standında ziyaretçilere İstanbul ve Türkiye hakkında bilgiler içeren kitap, CD, Harita'nın yanısıra İstanbul Shopping Fest bilgi broşürü, The Hotel&Tavel Guide, Greenin Hotels Broşürleri ile İstanbul Özel İdaresi tarafından sağlanan İstanbul tişörtlerinin dağıtımı yapılmıştır.

İngiltere Turizmi

Dünyanın önemli turizm destinasyonları arasında yer alan İngiltere, Dünya Turizm Örgütü'nün verilerine göre; 2011 yılında Fransa, ABD, Çin, İspanya ve İtalya'nın ardından 30.6 milyon turist ile dünyada 6. oldu.

2007 yılındaki 32,8 milyon turist, 16 milyar Paund turizm geliri rakamlarından sonra 2011 yılına kadar turizmde iniş grafiği izlendi. 2011 yılı 30,6 milyon turist, 17,6 milyar Paund turizm geliri ile tekrar yükselişin başladığı yıl olarak izlendi. 2011 ve 2012 yıllarında Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği nedeniyle tüm dünyada en çok reklamı yapılan ülke oldu. Bunların neticesi olarak 2012 yılında artış trendi devam etmektedir. Yıl sonuna kadar turist sayısının 33 milyona ulaşması beklenmektedir.

Hükümetin ekonomik kriz nedeniyle halka tatillerini kendi ülkelerinde yapmaları yönünde önerisi önemli ölçüde kabul görmüştür. 2008 yılında 117,5 milyon kişi, 19 milyar Paund olan iç Pazar hacmi hükümetim çağrı yaptığı 2011 yılında 128 milyon kişi ve 23,75 milyar Paund turizm geliri olarak gerçekleşmiştir.

Turizm sektörü ülkede istihdam sağlayan en önemli 3. Sektör durumunda bulunup 2011 yılında sektörde toplam çalışan sayısının 2,66 milyon kişi olduğu açıklanmıştır.

Havacılık ve Turizm

Dünyada yıllık yaklaşık olarak 2.5 milyar kişi havayolu ile taşınmakta, global havayolu cirosu 500 milyar dolara ulaşmakta ve ortalama yıllık büyüme %3-4 olarak gerçekleşmektedir.

THY'nin son yıllarda yakaladığı başarılı çıkış, havacılık sektöründe kazandığı önemli kalite ödülleri, ses getiren tanıtım ve reklam kampanyaları, genç filosu ve uçuş ağı ülkemiz açısından önemli bir referans olmuştur. 2012 yıl sonuna kadar THY'nin 40 milyon yolcu ve 8 milyar dolar ciroya ulaşması beklenmektedir.

Turizm ve seyahatlerin gerçekleşmesinin en önemli unsuru şüphesiz ulaşım imkanlarıdır. Dünyanın önde gelen havayolu kuruluşları gerek risklerini azaltmak gerekse uçuş haritalarını genişletmek amacı ile gruplar oluşturmuşlardır. Bunlar;

Staralliance: THY'nin de üyesi bulunduğu bu grupta 27 havayolu kuruluşu bulunmaktadır. Bu firmalar toplam 4.386 uçağı barındırmakta olup yaklaşık olarak yıllık 678 milyon yolcu taşımakta ve 182 milyar dolar gelir elde etmektedirler. 193 ülkede 1.356 havaalanına günde yaklaşık 21bin uçuş gerçekleştirilmektedir.

Skyteam: 18 havayolu kuruluşunun bulunduğu bu grupta 186 ülkede 993 havaalanında günde yaklaşık 15 bin uçuş yapılmakta yılda 537 milyon yolcu taşınmaktadır.

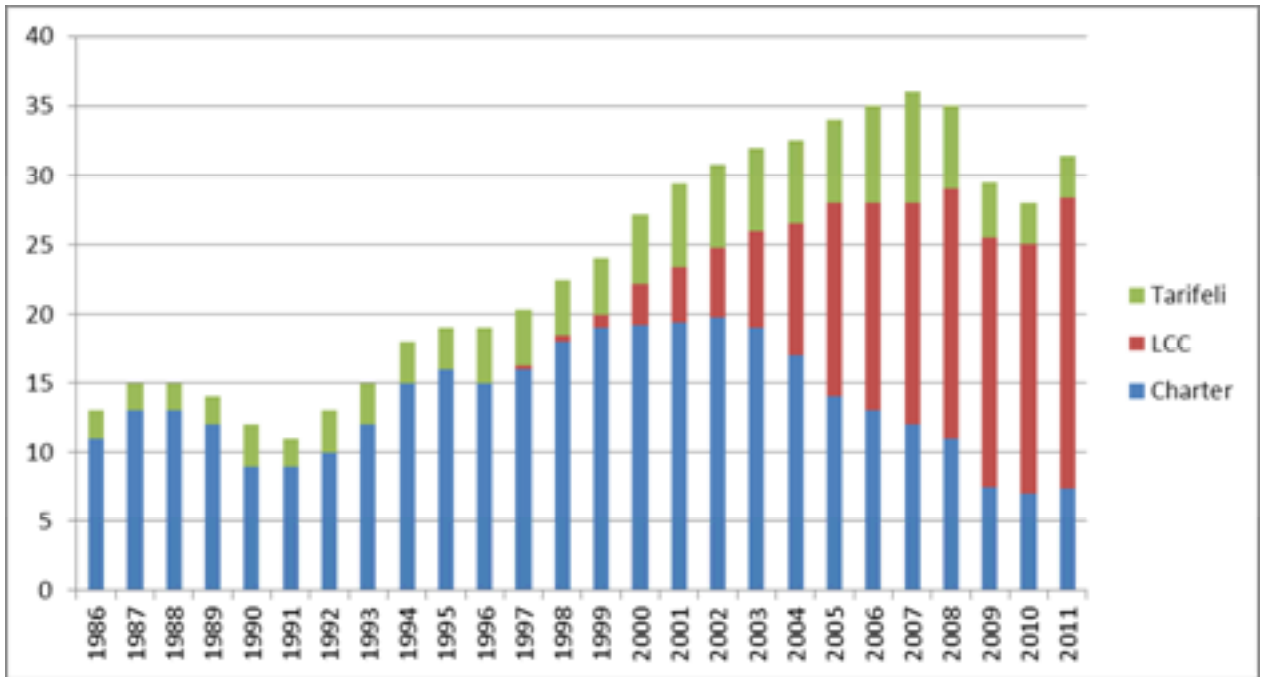
Oneworld: 13 havayolu kuruluşu 149 ülkede günde yaklaşık 810 havaalanına 8.6 bin uçuş yapmakta ve 324 milyon yolcu taşımaktadır.

Turizm sektöründe ise son dönemlerde Charter uçakların yerini büyük ölçüde Easyjet, Ryan Air gibi LCC (Düşük Maliyetli Uçak) kuruluşları almıştır. Ancak, Türkiye gibi ülkelerde bu tür uçak firmalarının pazarda çok az oranda yer alması nedeniyle charter uçaklar dominant etkisini sürdürmektedir.

LCC'nin geliştiği bölgelerde bireysel seyahatler, online rezervasyonlar ve iç turizm ciddi oranda artmıştır. Diğer yandan LCC'nin geliştiği destinasyonlarda sanılanın aksine geleneksel havayolu şirketlerinin yolcu sayılarında bir gerileme olmamaktadır. Zira LCC'ler genellikle varış noktası olarak şehrin ana havaalanı yerine daha küçük havaalanını (örneğin İstanbul'da Sabiha Gökçen Havaalanı) tercih etmekte, başlangıç noktası olarak yine küçük havaalanları kullanılmaktadır.

Bu raporumuzda LCC firmalarından Easyjet özet olarak ele alınmıştır. 30 ülkede yaklaşık 600 noktaya sefer düzenleyen Easyjet'in 200 uçak olan filosu ortalama 4 yaşındadır. Yılda 55 milyon yolcu taşıyan Easyjet İngiltere'de geçtiğimiz yıl 29 milyon iç hat yolcusu taşımıştır. Avrupa Birliği dışında aralarında İstanbul, Antalya ve Dalaman'ın da yer aldığı toplam 44 noktaya seferler düzenleyen Easyjet 2013 yılında Gatwick-Moskova, Reykjavik, Sharm el Sheikh, Amman seferlerini başlatacaktır.

Diğer yandan Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) tarafından hazırlanan "Havacılık Raporu"nda İngiltere-İspanya havayolu taşımacılığı 1986 yılından günümüze incelenmiştir. Raporda, 2000 yılına kadar charter uçakların mutlak hakimiyetinin 2002 yılında 19 milyon yolcu sayısından azalarak 2011 yılı sonunda 7 milyon yolcuya gerilemesi dikkat çekicidir. Aynı şekilde pazara 1998 yılında giren Düşük Maliyetli Taşıyıcılar (LCC) yıllar itibari ile gelişimini sürdürmüş 2011 yıl sonu itibari ile İngiltere'den İspanya'ya havayolu kullanan 36 milyon yolcunun yaklaşık 20 milyonu LCC kullanmıştır.

İngiltere-Türkiye Turizmi

İngiltere'den en çok turist giden 7. ülke konumundaki Türkiye bu pazardan yıllar itibari ile turist sayısında istikrarlı artış yakalamış olsa da erişilebilirlik anlamında maalesef önemli mesafe almamıştır. Bunun en önemli göstergesi hava yolu ile ulaşım imkanlarının ülkemizin tatil bölgelerine sınırlı sayıda kalmasıdır. İspanya, Fransa gibi rakip ülkelere İngiltere'nin birçok yerel havaalanlarından dahi ulaşım imkanı varken ülkemize sınırlı sayıda havaalanından sınırlı sayıda uçak ile ve her halukarda çok daha yüksek ücretlerle ulaşım mümkün olmaktadır. Uçak ile ulaşım Türkiye Havayollarının son derece başarılı çalışmaları İngiltere'den özellikle İstanbul'a ulaşımı kolaylaştırmıştır. Ulaşım imkansızlıkları dikkate alındığında tüketiciler doğal olarak bireysel seyahatler yerine paket turları (ulaşım + transfer + konaklama birlikte) tercih etmektedirler. Nitekim ülkemize gelen turistlerin % 64'ü'nün paket turu tercih ettiği görülmektedir. Paket tur oranlarının bu derece yüksek olması doğal olarak turizm destinasyonlarında tur operatörlerinin güçlerini arttırmakta, rekabet koşullarını göreceli olarak zorlamaktadır. Zira tüketici açısından destinasyona ulaşım (uçak ile) zor olduğu için paket tur zorunlu olarak tercih sebebi olmaktadır.

Sektör aktörleri tarafından vakit kaybedilmeksizin Easyjet, Ryanair gibi LCC havayolu kuruluşlarının ülkemize seferler başlatmaları ve/veya var olan seferleri artırmaları için girişimde bulunulmalıdır.

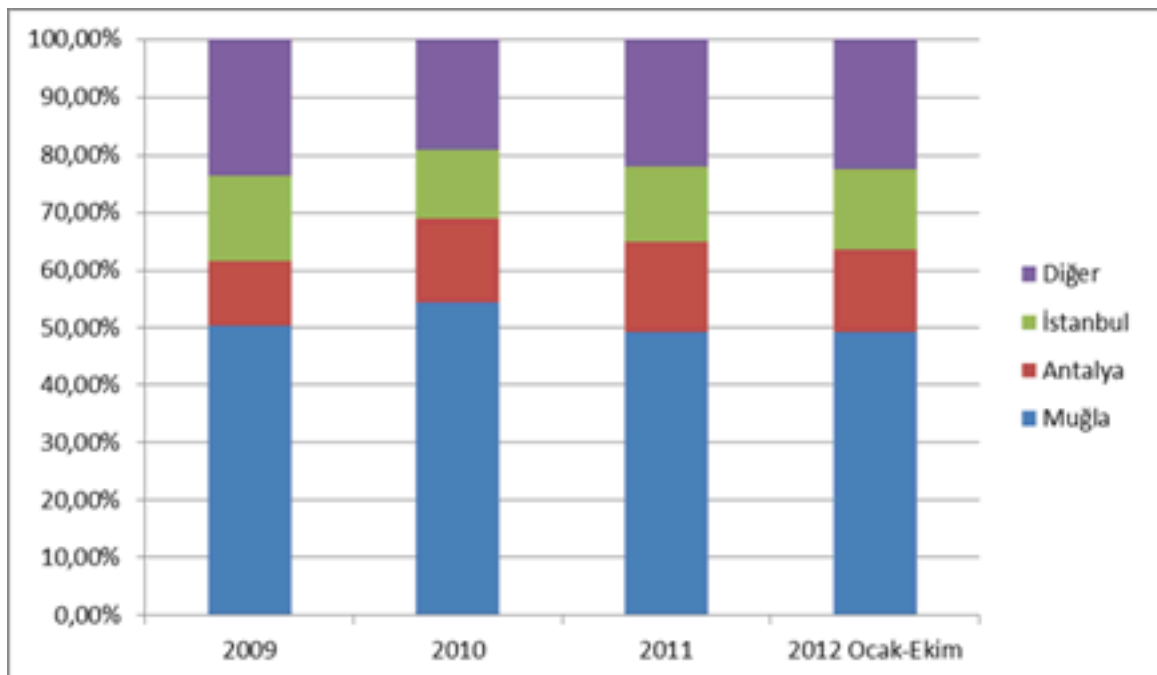
İngiliz turistler ülkemizde en çok Muğla (İçmeler, Marmaris, Bodrum, Fethiye), Antalya, İstanbul ve Aydın (Didim, Kuşadası)'ı tercih etmektedirler.

İngiltere'den yıllar itibari ile ülkemize gelen turist sayısı;

Yıllar	2009	2010	2011	2012
Türkiye	2 426 749	2 673 605	2 582 054	
Ocak-Ekim	2 337 902	2 592 658	2 484 618	2 358 755

Destinasyonlara göre % oranları;

2012 İngiltere pazarından beklentilerimizin tam olarak gerçekleşmemesinin önemli sebepleri;

1. Euro bölgesi ülkelerinin Paund'un Euro karşısında değer kazanması ile rekabet şansları artmıştır. Zira TL'nin son yıllardaki güçlü yapısı birim fiyatların artışına yol açmıştır.
2. İngiltere'den belirgin büyük havaalanlarından tarifeli seferler veya Charter seferlerle (bu uçakların kapasitelerinin yaklaşık %95'i tur operatörleri tarafından kullanılmaktadır) ülkemize ulaşım imkanı var iken "Ucuz Maliyetli Uçak" (LCC) imkanı ülkemiz için yok denilecek kadar az olmasına karşın rakip ülkelerde gelişmiş durumdadır.
3. İngiltere'de 54 milyon internet kullanıcı bulunmaktadır (nüfusun %84'ü) Online turizmin hacmi 2011 yılı sonunda %4.3 artışla 12.3 milyar Paund'a ulaşmıştır. Ucuz ulaşım sağlayan havayolu şirketlerinin ülkemize olan seferlerinin çok az sayıda olması online sayahat alıcılarının tercihlerini diğer ülkelere kaydırmalarına yol açmaktadır.
4. İngiltere'de olumsuz küresel ekonomik koşullar devam etmektedir. Bu durum tatil tercihlerini önemli derecede etkilemektedir. 2012 yılında turizm amacı ile yurt dışına çıkışlar yaklaşık %10 düşmüştür.
5. Pazarın en önemli aktörleri arasında yer alan, ülkemize en çok turist getirenler arasında yer alan bir tur operatörünün yaşadığı ekonomik sıkıntılar nedeniyle kapasitesindeki daralması.
6. Londra'da düzenlenen Olimpiyat Oyunları ve Kraliçe'nin tahta geçişinin 60. Yıl kutlamaları nedeniyle İngilizleri bir kısmının evlerinde kalmayı tercih etmesi.
7. 2010 yılında Ortadoğu'da başlayan "Arap Baharı" nedeniyle Mısır, Tunus gibi ülkelere gidecek turistler tercihlerini büyük oranda ülkemize yönelik kullanmışlar, netice olarak 2011 yılında beklentimizin çok üzerinde bir artış kaydedilmişti. Bu grupta yer alan turistler koşulların düzelmesi ile 2012 yılında tatil tercihlerini tekrar Mısır Tunus gibi ülkelere yana kullanmışlardır.

WTM ve IT Teknolojileri

Turizm profesyonellerinin IT konusunda en çok bilgi almak istedikleri konular başta sosyal medya olmak üzere, arama motorları (search engines), Online İçerik Hazırlama, Mobil telefonlar, Tablet Bilgisayarlar ve son teknoloji trendleri konularında yoğunlaştı.

Sosyal medya her alanda olduğu gibi seyahat alanında da etkinliğini sürdürmektedir. Sosyal medyada en etkin olarak Twitter, Facebook, Weibo, Renren gibi mecralar kullanılmaktadır. İşletmeler açısından en önemli konu bu alanda oluşturdukları kanalları doğru ve anlık olarak yönetmektir. Zira bu kanalların oluşturulması başlı başına yeterli olmayıp bu kanallar üzerinden gelecek taleplere anlık cevap verilmesi sürdürülebilirlik açısından önemli ve yararlıdır.

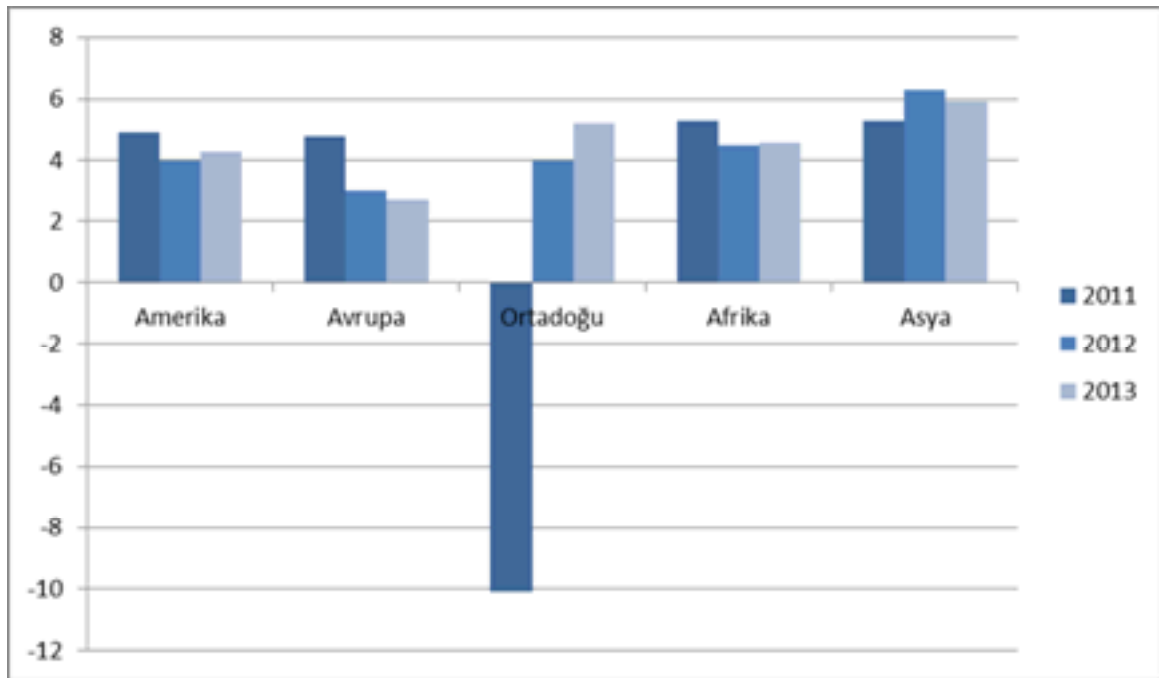
Diğer açıdan Blog yazarları seyahat programlarında etkinliğini artırmaktadır. Başta çok takipçisi olan seyahat blogger'ler olmak üzere insanlar seyahat planlamaları öncesinde bu kişilerin öneri ve deneyimleri dikkate almaktadırlar. Bu alanda Belçika'nın Flanders bölgesi içerisinde bulunduğumuz yıl çok önemli bir organizasyon yapmıştır. Buna göre, bölgede düzenlenen bir festivale dünyada önde gelen 94 blogger davet edilmiş, bu kişiler tarafından gönderilen 273 adet blog toplam 12 milyon kişi tarafından okunmuştur. Toplam 300 bin Euro harcanan organizasyonun geri dönüşünün 30 milyon Euro olduğu, bu başarı nedeniyle önümüzdeki yıl 100. Yılıni yaşayacak "Tour de Flanders" bisiklet turunda blog yazarları ile benzer bir organizasyonun yapılacağı açıklanmıştır.

Bir diğer önemli, çok yeni ve kısa süre içerisinde çokça bilinecek sosyal medya alanı ise Instagram'dır. 2011 yılından sonra popülerliği artan, akıllı telefonlarda kullanılabilen, çekilen fotoğrafların paylaşılabilirdiği bir

program ve sosyal paylaşım uygulaması, kullanıcıların takip ettikleri fotoğrafçılara güvenerek paylaşılan fotoğrafları dikkatle incelediği bir mecra. Program, son 1 aydır bilgisayarlar üzerinden de kullanılabilen, dolayısıyla daha çok kullanıcıya ulaşabilmektedir. Dünyada kısa sürede 145 milyon kişi tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Instagram, öncelikle bir kendini ifade etme platformu, sonra da bir reklam mecrası olarak yeni ve etkili bir sosyal medya aracıdır. Marka değerini destekleme, bilinirliği ve farkındalığı artırma ile tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine yardımcı bir medya olarak kullanılmaktadır. Türkiye'nin ve sektörde faaliyet gösteren kuruluşların/destinasyonların da bu yeni sosyal medya mecrasında özel kampanyalar geliştirmesi önemli ve gereklidir.

WTM 2012 Global Trendler Raporu:

Euromonitor tarafından kamuoyu ile paylaşılan "Global Trendler Raporu"na göre turizm talebinde 2013 yılı içerisinde Avrupa-ABD kırılğan, BRIC ülkeleri ise yükselecek. Gelen / gelecek turist sayısında 2011 gerçekleşen, 2012 ve 2013 tahminleri aşağıda sunulmuştur.

Raporda öne çıkan başlıklar;

- 2012 yılında turist başına harcama yüzde 4,5 oranında artarak toplam 1 trilyon dolara ulaşacak.
- Gelişmiş ülkelerde ekonomik büyüme durma noktasına gelecek, gelişmekte olan ülkelerde ise artacaktır.
- BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ülkelerinden turistik amaçla çıkışlarda artış devam edecek, ABD ve Avrupa'da ekonomiyi düzeltmek amacı ile hükümetlerin aldıkları önlemler nedeniyle turizm amaçlı çıkışlar kırılğan bir yapıda devam edecek.
- Asya Pasifik ile Doğu Avrupa bölgelerindeki önemli artışlarla birlikte 2012 yılında küresel seyahat pazarı bir önceki yıla göre % 3,4 artışla 1 milyar yolcuya ulaşacak.
- Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından küresel GSMH artışı yüzde 3,9'dan yüzde 3,5'e revize edilmiştir.
- İnternetin yaygınlaşmasına paralel olarak, gelişmekte olan ülkelerdeki online rezervasyonlar artmaya devam edecek.

- Müşteri talebinin sabit seyretmesi büyük olasılıkla daha olumlu bir fiyatlandırmayı beraberinde getirecektir.
- Turizm türleri arasında en iyi performansın 2012 – 2016 yılları arasında, demiryolu, alışveriş, sağlık, spa ve kruvaziyer turizmi türlerinde olacağı öngörülmekte, seyahat satışlarda online'nin ağırlığı artacaktır.
- Ekonominin toparlanması ile ABD'de seyahat endüstrisi büyümesini sürdürecektir.

Sonuçlar

1. Fuar kapsamında Turizm Bakanlarının katılımı ile düzenlenen toplantıda ülkeler arası uygulanan vize rejimlerinin turizmin gelişimindeki en önemli engellerden biri olduğu, vize rejimlerinin kolaylaştırılmasının en çok turizme katkı sağlayacağı dile getirilmiştir. Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) tarafından yapılan araştırmada 2010-2012 yılları arasında 40'ın üzerinde ülkede genel vize rejiminde değişikliğe gidildiği, vize kolaylığı sağlayan ülkelerde turist sayısında kayda değer ilerleme sağlandığı ortaya konulmuştur.
2. 2012 yılı sonu itibari ile dünyada toplam turist sayısının 1 milyar'ı aşması beklenmektedir.
3. 2012 IT teknolojisinde gelişmeler ve sağladığı imkan ve kolaylıklar göz önüne alındığında online rezervasyonlarda (ulaşım, konaklama, yeme-içme) tüm zamanların rekorlarının kırıldığı yıl olmuş, bu trendin aratarak devam edeceği öngörülmüştür.
4. 2012 yılında uluslararası seyahatlerin yarısında hava yolu ulaşımı kullanılmıştır. Ancak, havaalanı kapasiteleri, yasal izinler (slot), durmaksızın artan yakıt fiyatları ve vergiler turizm ve seyahat sektörünü olumsuz etkilemekte, bu alanlarda hükümetlerin olumlu adımlar atması beklenmektedir.
5. İngiltere'den Jet2.com, EasyJet ve Monarch havayolları 2013 yılı için Dalaman'a kapasitelerini önemli ölçüde artırma kararı aldılar. Bu durumun Muğla destinasyonunda bu yıl yaşanan düşüş karşısında 2013 yılında ziyaretçi sayısını artıracığı öngörülmektedir. Diğer yandan Pegasus Havayolları Londra Stansted-İzmir seferlerine başlayacaktır.
6. İngiltere pazarında termal turizm ve sağlık turizmi için önemli potansiyel görülmekte olup bu alanlarda tanıtım ve pazarlama yapılması olumlu sonuçlar verecektir.
7. Dünyanın en önde gelen golfçülerinin katılımı ile 9-12 Ekim 2012 tarihleri arasında Belek'te düzenlenen "Türk Havayolları Dünya Golf Finalleri" turnuvası Türkiye'de golf alanında ilk defa bu büyüklükte bir organizasyonun başarı ile düzenlenmesinin yanında turnuvanın 2013 yılında Golf turizmini olumlu etkilemesi beklenmektedir.
8. İzmir'in 2020 EXPO adaylığı nedeniyle fuarda bir stand ile temsil edildiği görülmüştür.
9. Kültür ve Turizm Bakanlığının girişimleri ve desteği ile İngiltere Seyahat Acenteleri Birliği (ABTA) Genel Kurul Toplantısı 10-12 Ekim 2012 tarihleri arasında Belek'te, İrlanda Seyahat Acenteleri Birliği (ITAA) Genel Kurul Toplantısı ise 15-18 Kasım 2012 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Bu organizasyonların kısa süre içerisinde olumlu yansımalarının gerçekleşeceği beklenmektedir.
10. Birliğimiz değerlendirmeleri 2013 yılında İngiltere'den ülkemize gelecek turist sayısında önemli bir değişim olmayacağı yönündedir.